

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120315849
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6120315849.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: SPP – distribúcia, a.s., IČO: 35 910 739, so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/b, zastúpeného splnomocnencom: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711, so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.B., bytom C. D. E. XXX, zastúpeného advokátom: JUDr. Jaroslav Belko, so sídlom Družstevná č. 194, Abrahám, o zaplatenie istiny 4.986,97 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5Csp/57/2020-237 zo dňa 17. februára 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4.986,97 Eur, úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 4.986,97 Eur od 8.3.2019 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, II. výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, III. výrokom rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 450, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, § 76 ods. 1, 2, 3, 11, § 82 ods. 1 písm. d), § 82 ods. 2, 3, 4 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení ku dňu zistenia neoprávneného odberu (ďalej aj „zákon o energetike“), § 1 ods. 1, 2, 3, 4, 6, 9, 14 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, § 19 ods. 1 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o metrológii“), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 60, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu ustáleného z vykonaného dokazovania, že žalovaný odoberal plyn na odbernom mieste C. D. XXX. Podľa zápisu žalobcu zo dňa 3.10.2018 (čl. 19) došlo k odmontovaniu plynomera C. E. XXXXXXXXXXXXX, so stavom 13065m³, C. A. E. XXXXXXXXXXXXX, s vyhotovením fotodokumentácie, meradlo zabalené v zabezpečenej krabici, s 2 ks D. E. F. F. F. pre účely znaleckej expertízy, ktoré sa nachádzalo na fasáde rodinného domu, z verejného miesta neprístupné, objekt bol využívaný ako rodinný dom, zápis obsahuje údaje o spotrebičoch na nehnuteľnosti. Zároveň z neho vyplýva, že počas výmeny bola prítomná dcéra žalovaného (p. G. B.), ktorá zápis potvrdila podpisom.

Z montážneho listu zo dňa 3.10.2018 (čl. 18), ktorý podpísala dcéra žalovaného vyplýva, že na odbernom mieste E. XXXXXXXXXXXX bola realizovaná výmena meradla odkazom na znalecké skúmanie meradla s tým, že na nehnuteľnosti bolo šesť plynových spotrebičov, bol demontovaný plynomer E. XXXXXXXXXXXX a namontovaný pod E. XXXXXXXXXXXX so stavom plynomera 13065 m³, ktorý sa nachádzal vo dvore nehnuteľnosti. Z predloženej fotodokumentácie (čl. 30-36) vyplýva stav na plynomery v rozhodnom čase 13065 m³, že plynomer bol zabezpečený dvomi plombami proti zneužitiu. Samotné meradlo bolo umiestnené vo dvore rodinného domu v murovanej skrini s kovovými dvierkami. Rovnako boli zadokumentované aj plynové spotrebiče plynový kotol Phorotherm, štyri gamatky, plynový kombinovaný sporák Mora. Zdokumentované plomby na meradle pred odmontovaním meradla, ako aj po odmontovaní a vkladáním do krabice, zabezpečenie obalu krabice prelepením pred expedovaním. Znalec Ing. Peter Leško v znaleckom posudku č. 02/PI-2019 (čl. 40-49) konštatoval, že obdržal prepravovaný obal v neporušenom stave (fotografie č.1), s meradlom na ktorom bol stav číselníka 13065m³ (fotografia č.3), spolu so zábermi na označenia na hornej a dolnej časti plomby (fotografia č. 4 a 5) s dvoma plombami (fotografia č. 6 a 7). Optickým skúmaním povrchu len krytu číselníka v okolí plomby nezistil poškodenie ani prítomnosť lepiacej hmoty. Sporné odtlačky na zabezpečení na meradle porovnal so všetkými kontrolnými odtlačkami plombovacích klieští, ktoré prevzal od žalobcu na ktorých sa nachádzalo označenie „13 - M40“. Znalec uviedol, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelust'ami plombovacích klieští zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú nezgodu špecifických znakov sporných a kontrolovaných odtlačkov (fotografia č. 8, 9, 10, 11). Potvrdil, že odtlačky čelust'í plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelust'ami toho istého nástroja, ale pravdepodobne vytvorené nekvalitne vytvorenými kópiami čelust'í plombovacích klieští, napr. do termoplastu. Optické skúmanie vykonal na stereomikroskope NIKON VT-II a obrázky potom zhotovil digitálnym fotoaparátom zn. KODAK Easy Share pri konštantnom 23 násobnom zväčšení. V závere posudku dospel k záveru, že na kryte číselníka meradla sa nachádzalo označenie 13-M40, ktoré môže potvrdiť, že odtlačky čelust'í plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelust'ami toho istého nástroja. Na plombe číselníka nezistil poškodenie ani prítomnosť lepiacej hmoty. Na základe jeho zistení znalec konštatoval s pravdepodobnosťou bližiacou sa k istote, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Faktúrou č. 9000317697 zo dňa 21.2.2019 (čl. 13) fakturoval žalobca žalovanému s miestom odberu C. D. E. XXX s dátumom splatnosti 7.3.2019 celkom sumu 4.986,97 Eur (za neoprávnený odber za obdobie 19.11.2017-3.10.2018 sumu 4.769,38 Eur a súvisiace náklady 217,59 Eur. Zo správy od spoločnosti SPP a. s., Bratislava zo dňa 20.10.2021 (na čl. 221) vyplynulo, že počas obdobia od 11/2017 do 10/2018 mal žalovaný stanovené preddavky 602,- Eur. Dňa 22.11.2018 bola vystavená faktúra č. 846098787, ktorou bola na základe odpočtov od prevádzkovateľa distribučnej siete spoločnosti SPP-distribúcia, a.s. vyúčtovaná spotreba zemného plynu za obdobie od 19.11.2017 do 18.11.2018, spotreba 2642 m³ s preplatkom 14,76 Eur, vyplatený preplatok prostredníctvom SIPO. V predmetnej faktúre boli zahrnuté preddavky v celkovej výške 1.204,- Eur. Následne bola vykonaná oprava dodaných odpočtov na odbernom mieste žalovaného a dňa 21.3.2019 bola vystavená opravená faktúra k faktúre č. 8456098787, kde už bol uvedený počiatočný stav meradla dňa 19.11.2017 10487 m³, konečný stav meradla dňa 2.10.2018 10487 m³, spotreba 0. Počiatočný stav meradla dňa 2.10.2018 1 m³ a konečný stav meradla k 18.11.2018 64m³. Na základe opravených odpočtov za rozhodné obdobie nebola spotreba 2599 m³ ale 0 m³. Výsledkom opravenej faktúra bol preplatok 1.038,85 Eur, ktorá suma bola vyplatená zákazníkovi, žalovanému dňa 25.3.2019. Podľa listu vlastníctva č. XXX, kat. územie C. D. vlastníkom nehnuteľnosti na adrese C. D. XXX, na ktorej je namontovaný plynomer, je žalovaný. Znalec vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 15.6.2021 uviedol, že k samotnému skúmaniu neprizýva odberateľov, keďže mu je neznáma ich identita. Sporné odtlačky vždy porovnáva so všetkými kontrolnými odtlačkami čelust'í plombovacích klieští, ktoré mu boli predložené. Nitovú olovenú plombu osadenú v plynomery bolo možné demontovať len s jej predelením, čím sa poškodí, tak aby nedošlo k poškodeniu mechanoskopických stôp na hornej a spodnej ploche plomby, pričom pri odstránení plomby, odvrátením nemusí dôjsť k poškodeniu ostatných častí plynomeru. Plomba na plynomery slúži ako signalizačný prvok, pričom jej poškodenie, resp. výmena signalizuje, že bola porušená chránená oblasť. Uviedol, že plombovacie kliešte, v ktorých sú osadené výmenné čeluste, ani pri rôznom tlaku pri vyhotovení plomby nemôžu spôsobiť také rozdiely, ktoré boli zrejmé z obrázkov č. 8 až 11 v posudku. Z toho vyplývalo, že neboli vyhotovené originálnymi čelust'ami, ale nekvalitne vyhotovenými kópiami napr. z termoplastu. Po odstránení plomby je umožnený prístup k číselníku, ktorý je možné následne demontovať, v dôsledku čoho plyn plynomerom preteká, ale na číselníku sa jeho množstvo nezaznamenáva. Predmetom znaleckého skúmania nebolo zistenie funkčnosti plynomeru ani skúmanie vnútorných častí plynomeru. Pokiaľ išlo o spochybnenie originality na plombe, sporná plomba bola vyhotovená pravdepodobne z

termoplastu, čo uviedol aj v posudku a potom je otláčok ohraničený preliačený, keď predložil súdu vzor originálneho otláčku, ktorý takéto preliačenie nemalo, nakoľko pri vyhotovení kovovými kliešťami, ktoré sú z olova a tavenie majú 300 stupňov, sa nemôže stať. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, že plomba má zlé znaky, mohol s pravdepodobnosťou 99,99 % konštatovať, že sa do prístroja mohol niekto dostať. Vzory otláčkov pôvodných klieští predkladá žalobca, ktorý za ich pravosť nesie zodpovednosť. Žalobca dňa 18.2.2019 vyčíslil v doklade o výpočte škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pri kategórii určenej na trvalé bývanie za obdobie od 19.11.2017 do 03.10.2018, pri používaní spotrebičov 2 ks sporák MORA - kombi a Zanussi kombi, plynový kotol PhoroTerm Panther 24 KOV, 2 gamatky Mora a Karma, celkovú spotrebu spotrebičov, pri dennom počte hodín používania spotrebičov 2 hod. denne spotrebiče na varenie, plynové vykurovanie 1 až 10 hod/deň, vykurovanie kombinovanými kotlami 3 alebo 13 hod/denne, celkom neoprávnené množstvo odobratého zemného plynu 10271,421 m³ za rozhodné obdobie (počet dní 319). Celkom v hodnote 4.769,38 Eur, po prepočítaní na kWh. Okrem toho vznikli žalobcovi náklady pri zistení neoprávneného odberu 137,22 Eur, náklady na posudok na meradlo 50,- Eur, náklady na overenie plynomeru G4-G6 17,44 Eur, náklady na opravu plynomeru G1,6-G6 17,93 Eur, celkom 217,59 Eur.

4. Následne okresný súd konštatoval, že aktívna legitímácia žalobcu, je daná oprávnením na základe povolenia úradu pre reguláciu sieťových odvetví, rozhodnutím Úradu pre reguláciu sieťových odvetví číslo 0045/2013/P - PP zo dňa 19.8.2013 (právoplatné dňa 4.9.2013), zmenené rozhodnutím číslo 0004/2014/P - PP zo dňa 28.3.2014 (právoplatné dňa 4.4.2014), došlo k schváleniu prevádzkového poriadku spoločnosti SPP - Distribúcia, a.s., ako prevádzkovateľa distribučnej siete rovnako v zmysle vyhlášky číslo 24/2013 Z. z. S poukazom na § 220 ods. 2 CSP odkázal na ustálenú rozhodovaciu prax súdov v rozhodnutiach (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/99/2012 zo dňa 12.3.2015, uznesenie sp. zn. 1Cdo/107/2008, sp. zn. 4Cbo/30/2009). Žalobca ako distribútor zemného plynu teda nie je subjektom totožným s dodávateľom zemného plynu (v tomto prípade so Slovenským plynárenským priemyslom, a.s.), ktorý zabezpečuje pre koncového odberateľa dodávku plynu. Tento dodávateľský vzťah sa ale realizuje prostredníctvom distribučnej siete, ktorú vlastní a spravuje žalobca, ktorý má v distribučnej sieti svoj vlastný plyn, ktorý nakupujú dodávateľia zemného plynu. Plyn v distribučnej sieti je teda majetkom žalobcu a žalobca účtuje dodávateľom plynu (v danom prípade Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s.) len plyn, ktorý prejde cez merače, keď žalobca realizuje distribúciu plynu v rámci distribučnej siete, v danom prípade dochádza k vzniku škody na strane prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorým je žalobca. Pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, nebola spochybnená, keďže žalovaný bol vlastníkom nehnuteľnosti, kde sa plynomer nachádzal a aj plynomer bol vedený na jeho meno, čo sám potvrdil. Meradlo bolo umiestnené, odberateľom je odberateľ plynu v domácnosti fyzická osoba, ktorá nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu v domácnosti, nie však na podnikateľské účely. Zákon o energetike špecifikuje zmluvnú stranu ako odberateľ. Evidencia o dodávke plynu za rozhodné obdobie bola vedená na meno žalovaného, pričom žalobca samotnú zmluvu odbere plynu nepredložil. Spor vzhľadom na zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, by sa javilo, že ho je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah, keďže sa odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorou je aj zmluva o odbere plynu, keď v obdobnom spore okresný súd nezistil relevantnosť spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu odberateľ - dodávateľ plynu v súvislosti s posudzovaním charakteru zodpovednosti odberateľa za neoprávnený odber plynu, keď zodpovednosť žalovaného za neoprávnený odber zemného plynu je v zmysle citovanej platnej právnej úpravy (§ 82 zákona o energetike v znení v rozhodnom období) objektívna a žalobca má aktívnu legitímáciu na vymáhanie uplatnenej pohľadávky, nakoľko táto mu vyplýva ako prevádzkovateľovi distribučnej siete priamo zo zákona o energetike.

5. Okresný súd dôvodil, že je zjavné, že bol urobený zásah do plomby číselníka meradla, na základe čoho bolo možné s veľkou pravdepodobnosťou predpokladať, že pôvodne zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené, otláčok na plombe vytvorený plombovacími čeľuštami, sa síce obsahovo zhodoval s pôvodnými čeľuštami plombovacích klieští, vykazoval však rozmerovú nezuhu špecifických znakov sporných a kontrolovaných otláčkov, ktoré kontrolované otláčky boli pravdepodobne vytvorené nekvalitnými kópiami čeľustných plombovacích klieští, ako uviedol znalec, pravdepodobne z termoplastu. Znalec túto skutočnosť preveroval pod viacnásobným zväčšením mikroskopom a vyhotovil z toho fotodokumentáciu s digitálnou mikroskopickou kamerou. Konštatoval, že pri porovnaní obrázkov 8. a 9. vzájomne a obrázkov 10 a 11 vzájomne označené v znaleckom posudku na strane 5, je zjavné, že vytvorené znaky plombovacími kliešťami, ktoré slúžili na porovnanie kontrolovaných znakov na plombách vykazujú zjavné odlišnosti porovnania tvaru a rozmerov znakov. Okresný súd sa stotožnil s

názorom vysloveným v uznesení NS SR sp. zn. 4Cdo/106/2020 (.....„Ak v spore bolo poukázané, že žalovaný odoberal plyn meradlom, ktoré po zistení znalcom Ing. Petrom Leškom znaleckým posudkom vykazovalo tvarovú a rozmerovú nezhodu sporného a kontrolného odtlačku z dôvodu, že sporný odtlačok čelusti plombovací kliešti a kontrolný odtlačok neboli vytvorené čelúšťami toho istého nástroja, záver súdov nižších inštancií o neunesení dôkazného bremena nebol správny, keď konštatoval... V dôsledku zásahu do plomby meradla možno dôvodne predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Jednoznačne dospel k záveru, že neobstalo právne posúdenie veci súdmi nižších inštancií, žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní existencie protiprávneho úkonu /neoprávneného odberu/, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi, keďže nebolo preukázané, či v dôsledku porušenia plomby bolo meracie zariadenie nefunkčné a či žalovaný vykonal neoprávnený zásah do meradla neoprávnenou manipuláciou s ním, v dôsledku ktorého by následne nezaznamenávalo skutočný odber plynu /sp. zn. 5Obdo 76/2019“).

6. Škodu, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t.j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava plynomeru a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť, a ktoré by mu inak nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. Žalovaný bol podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na jeho zavinenie. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušením zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Táto skutočnosť v konaní bola preukázaná posudkom a fotodokumentáciou. Žalovaný sa tým dopustil neoprávneného odberu plynu a žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody. V danom prípade je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu v zmysle citovaného ustanovenia zákona o energetike. Rovnako bola splnená aj podmienka, že žalovaný odoberá v čase, keď meradlo nebolo zabezpečené proti neoprávnenej manipulácii. Žalobcovi vznikla škoda v príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom plynu žalovaným. Medzi stranami nebolo sporné, že sa jedná o objektívnu zodpovednosť. Žalobca bol oprávnený si uplatniť škodu skutočnú, spočívajúcu v odstránení protizákonného stavu, a hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom vynaložiť, a ktoré by mu nevznikli, ak k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. Keďže nebolo možné určiť presné množstvo odobratého plynu v prípade neoprávneného odberu, kde už samotným poškodením zabezpečenia je mať pochybnosti o presnom odobratom množstve zemného plynu. V tomto smere okresný súd poukázal na § 19 zákona o meteorológii, podľa ktorého určené meradlá je možné používať na daný účel, ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia uvedené meradlo, vzhľadom na jeho poškodenie, nebolo možné použiť údaj z meradla o množstve odobratého plynu na ktorom bolo porušené zabezpečenie. Žalobca vyčíslil výšku vznikutej škody v súvislosti s odobratím množstvom plynu použitím metodiky vo vyhláške Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 155/2005 Z. z. Náhrada škody za neoprávnený odber plynu má špeciálnu právnu úpravu uvedenú v zákone o energetike, ktorý upravuje neoprávnený odber plynu a nároky prevádzkovateľa distribučnej siete voči odberateľovi z neho vyplývajúce. Zodpovednostný vzťah vzniknutý z titulu neoprávneného odberu plynu je vzťahom občianskoprávnym medzi škodcom a poškodeným (prevádzkovateľ). V súdenom spore bolo bezpochyby znaleckým posudkom preukázané porušenie zabezpečenia na meradle proti neoprávnenej manipulácii, pričom následkom porušenia zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii, je nemožnosť vykonanie riadneho vyúčtovania plynu dodávateľom. V rozhodnom období bol plyn na odberné miesto žalovaného dodaný. Odber zemného plynu poškodeným meradlom je vždy neoprávneným odberom a neoprávnený odber predstavuje existenciu protiprávneho úkonu. V príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom plynu vznikla žalobcovi škoda, ktorá škoda vznikla už len tým, že sa odoberal plyn poškodeným meradlom, teda, že došlo k neoprávnenému odberu plynu. Príчинná súvislosť v danom prípade existuje, keďže meradlo, ktoré bolo poškodené a ktorým sa realizoval neoprávnený odber plynu, bolo predmetom zmluvného vzťahu medzi žalovaným ako odberateľom a jeho dodávateľom (Slovenský plynárenský priemysel, a.s.), ktorý dodávateľ zasa odoberá plynu od žalobcu ako prevádzkovateľa a distribútora siete podľa distribučnej zmluvy. V zmysle zákona o energetike

neoprávnený odber sa rovná škode, pričom výška škody sa určí v zmysle citovaného ustanovenia zákona o energetike všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. I).

7. Zníženie náhrady škody neprichádza do úvahy, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne. To znamená, že zníženie náhrady škody je možné iba pri škodách spôsobených z neobstarávateľnosti. Pokiaľ ide o škody spôsobené v rámci objektívnej zodpovednosti, treba skúmať, či škodca prípadne nekonal úmyselne, aj keď zavinenie nie je podmienkou vzniku objektívnej zodpovednosti za škodu. Tým, že predmetný plynomer sa nachádzal na pozemku rodinného domu, umiestnený v plechovej skrinke, viditeľná z ulice, ako to vyplynulo z fotodokumentácie samotnej skrinky, pri domu z bočnej strany, keď nehnuteľnosť bola oplotená priehľadným oplotením len vstupná brána bola kovová. Prístup na nehnuteľnosť mal ten, koho vpustili na nehnuteľnosť, čo bola zodpovednosťou vlastníka nehnuteľnosti. Okresný súd konštatoval možnosť zníženia výšky uplatnenej náhrady škody, keď na pojednávaní dňa 15.6.2021 vyzval právneho zástupcu žalovaného na doloženie daňového priznania žalovaného za rok 2018 a 2020, doklady o mesačných výdavkoch na bývanie, prípadne náklady spojené s jeho zdravotným stavom, ktorú povinnosť žalovaný nespĺnil, doklady nepredložil ani na pojednávaní dňa 17.2.2022, keď predchádzajúce pojednávanie bolo zrušené z dôvodu prekážky na strane právneho zástupcu žalovaného. Okresný súd pre nesplnenie predpokladov pre vyhoviecie návrhu v zmysle § 450 Občianskeho zákonníka tento nezohľadnil.

8. Nakoľko podľa znaleckého posudku bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nie je zjavné, či údaj o spotrebe zemného plynu uvedený na plynomeri, predstavuje skutočne odobrané množstvo plynu a teda nie je možné na základe objektívnych skutočností toto množstvo plynu určiť. Meradlo za rozhodné obdobie síce vykazovalo určité množstvo odobratého plynu, avšak vzhľadom na charakter porušenia platnosť jeho overenia zanikla, preto s poukazom na ust. § 15 ods. 1 písm. d) zákona o metrologii, nie je možné použiť toto meradlo na účely vyfakturovania spotrebovaného plynu, pričom z rovnakého dôvodu nie je potrebné preukazovať, či meradlo meralo správne a teda či údaj na číselníku je alebo nie je možné akceptovať. Nakoľko stav spotreby zemného plynu indikovaný na meradle, na ktorom bola porušená plomba nebolo možné podľa zákona o metrologii v spojení s ust. zákona o energetike použiť, musel žalobca určiť spotrebu zemného plynu na odbernom mieste žalovaného prostredníctvom vyhlášky MH SR č. 449/2012 Z. z., ktorá zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu a to za obdobie od posledného odpočtu meradla predchádzajúceho dňu odhalenia poškodenia zabezpečenia meradla, do zistenia poškodenia zabezpečenia meradla, teda v období od 19.11.2017 do 3.10.2018. Výšku škody žalobca vypočítal v súlade s vyhláškou, keď zobral do úvahy, že nehnuteľnosť bola užívaná na trvalé bývanie v celkovej výške 4.986,97 Eur, čo zahŕňa jednak množstvo vypočítaného neoprávneného odberu za rozhodné obdobie 4.769,38 Eur, pri spotrebe 10271,421 m³ plynu. Vo výpočte škody si uplatnil aj náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu vo výške 217,59 Eur a to za zaistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy 137,22 Eur, za posudok na meradlo 50,- Eur, za overenie plynomeru G4-G6 12,44 Eur, za opravu plynomeru GI,6-G6 17,93 Eur. Žalovaný v priebehu konania výšku vyčíslenia náhrady škody nespochybnil, preto okresný súd postupoval podľa § 151 ods. 1 CSP), keď žalovaný spochybnil len opodstatnenosť nároku, vzhľadom na zistené poškodenie, ktoré on nespôsoobil.

9. V zmysle zákona o energetike boli splnené všetky zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu, preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú pohľadávku vo výške 4.986,97 Eur, ktorá bola určená v súlade s ustanovením § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu dňa 8.3.2019, keď faktúra bola splatná dňa 7.3.2019, do ktorého žalovaný dlžnú sumu neuhradil, preto sa nasledujúci deň dostal do omeškania. Žalobca má nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, kedy výška základnej úrokovej sadzby k uvedenému dňu bola 0 %. Žalobca tak má popri dlžnej istine aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 %. Žalovaný výšku a spôsob vyčíslenia výšky úrokov z omeškania nepoprel v priebehu konania.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže žalobca bol v konaní plne úspešný (II. výrok), priznal mu náhradu trov konania vo výške 100 %.

11. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorým navrhol žalobu zamietnuť, resp. rozsudok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Poprel tvrdenie, že by z jeho strany dochádzalo k neoprávnenému odberu plynu a tiež, že by porušil zabezpečenie meradla odberu plynu proti neoprávnenej manipulácii. Ako vlastník nebol prítomný demontáže predmetného meradla, nemal možnosť overiť si jeho fyzický stav pred demontážou. Obsah znaleckého posudku znalca Ing. Petra Leška č. 102/PL-2019 nepreukazuje technickú možnosť realizovať neoprávnený odber prostredníctvom demontovaného meradla a to vzhľadom na konštatovanie znalca v ňom, že: „nezistil som poškodenie ako ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla“, „...môžem s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote ...“. Okresný súd sa nezaoberal skutočnosťou, že na základe riadnych úhrad zálohových platieb v období prekrývajúce obdobie údajného „neoprávneného odberu plynu“ mu bola zaslaná vyúčtovacia faktúra s preplatkom 14,76 Eur. Žalobca v konaní nepreukázal zníženie jeho majetku vo výške žalovaného nároku a ani nepreukázal samotný neoprávnený odber, preto popiera tvrdenie okresného súdu, že žalobcovi spôsobil „škodu vo výške hodnoty neoprávnene odobratého plynu“. Okresný súd mal z výpovede žalovaného na pojednávaní zrejme a zistené, že nikdy nebol trestne stíhaný, je majetný, nie je osobou v zlej sociálnej situácii, dlhé roky si plnil zmluvné podmienky pri dodávke plynu, nemal žiadny dôvod neoprávnene odoberať plyn, nie je odkázaný na páchanie protiprávneho konania „neoprávneným odberom plynu“, čo nebolo z jeho strany zohľadnené. Nesúhlasí s právnym názorom okresného súdu, že k zníženiu „škody“ nepristúpil aj z toho dôvodu, pretože „zníženie náhrady škody neprichádza do úvahy, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, s ktorým vysvetlením a zdôvodnením okresný súd zaviazal žalovaného na náhradu „celej škody“. Prezumpciu viny žalovaného a jeho úmyslu ju spôsobiť považuje žalovaný za nesprávny právny názor okresného súdu v rozpore so zákonom. Nemá žiadnu dôveru k znalcovi vzhľadom na tú skutočnosť, že nevie, kto tohto znalca vo veci poveril, aký ma vzťah k žalobcovi, aký dlhý čas pre žalobcu vykonáva znalecké posudky a aký je jeho vzťah k osobám, ktoré demontovali plynomer bez súhlasu vlastníka z jeho pozemku. Poukázal na podozrenie na možnú zaujatosť takýchto znalcov vo veci vzhľadom na jeho „vzťah“ k žalobcovi. Žalobca žiadnym spôsobom nedokumentoval (napr. fotodokumentácia) v akom stave bol tento plynomer demontovaný a odobratý, z ktorého by sa dalo zistiť ako vyzerala jeho plomba pred jeho demontážou pre porovnanie a posúdenie v akom stave bola po odovzdaní žalobcom určenému znalcovi na posúdenie.

12. Žalobca odvolanie nepodal, k odvolaniu žalovaného uviedol, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť. Okresný súd sa s argumentami žalovaného uvedenými v odvolaní a v odpore vyporiadal v napadnutom rozsudku. Zo žiadneho ustanovenia zákona o energetike, prípadne iného právneho predpisu nevyplýva pre žalobcu povinnosť zabezpečiť pri demontáži meradla prítomnosť odberateľa plynu, prípadne vlastníka nehnuteľnosti, kde sa dané odberné miesto nachádza. Poukázal na § 82 ods. 5 zákona o energetike a § 417 Občianskeho zákonníka s tým, že ak žalobcovi hrozí škoda, je oprávnený realizovať také opatrenia, aby došlo k jej efektívnemu zamedzeniu. V tomto prípade došlo výmenou meradla k ukončeniu dlhotrvajúceho protiprávneho stavu (neoprávneného odberu plynu) a taktiež aj k zamedzeniu prehlbovania vznikutej škody. Meradlo žalovaného sa nachádza na jeho pozemku za plotom rodinného domu. Teda jedná sa o verejne neprístupné miesto, kam nie je umožnený prístup tretím osobám. Pracovníkom žalobcu po ich príchode sprístupnila meradlo osoba nachádzajúca sa v čase kontroly na odbernom mieste, dcéra žalovaného (G. B.), ktorá bola počas realizovanej kontroly prítomná a taktiež aj podpísala pracovníkom žalobcu zápis z vykonanej kontroly. Demontované meradlo bolo zalepené do kartónovej škatule, ktorá bola následne predložená znalcovi na znalecké skúmanie. Znalec vo vypracovanom znaleckom posudku uviedol, že mu bol predmet skúmania predložený v nepoškodenom obale. Pokiaľ sa žalovaný snaží vyvolať dojem, že s meradlom po jeho demontáži manipulovali pracovníci žalobcu, prípadne znalec (t.j. že oni sfaľovali zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii resp. plombu), je potrebné tieto tvrdenia odmietnuť ako vyslovene vyfabulované a účelové. Žalovaný účelovo vytrhol z kontextu znaleckého posudku len niektoré citácie („nezistil som poškodenie ako ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla“ „...môžem s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote ...“), pričom relevantný obsah záverov znalca účelovo neuvádza. Všetky zistenia znalec osobne a detailne vysvetlil na pojednávaní zo dňa 15.6.2021. Pokiaľ bolo znaleckým posudkom preukázané, že zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo sfaľované, je zrejme, že pôvodná plomba chrániaca meradlo musela byť pred tým odstránená. Teda logicky došlo k porušeniu pôvodného zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a odber takýmto meradlom je potrebné považovať vždy za neoprávnený odber plynu. Žalovaný od počiatku konania tvrdí, že plyn odoberal riadne a aj zaň riadne platil. Uvedené preukazuje vyúčtovaním od jeho dodávateľa plynu, čo bol v podstate jediný produkovaný dôkaz na jeho strane. Z odpovede,

ktorú doručil dodávateľ plynu vyplynulo, že skutočne došlo k realizácii opravného vyúčtovania a to tak, že spotreba v čase neoprávneného odberu bola žalovanému zo strany jeho dodávateľa opravená. Podľa opravného vyúčtovania bol stav na meradle žalovaného ku dňu 19.11.2017 vo výške 10487 m³ plynu a ku dňu 2.10.2018 taktiež vo výške 10487 m³ plynu. Teda je zrejmé, že dodávateľ plynu v uvedenom období žiadny plyn žalovanému nedodal a ani nespopalnil (napriek faktu, že žalovaný plyn štandardne používal). V dôsledku uvedeného vznikol u dodávateľa plynu žalovaného preplatok vo výške 1.038,85 Eur, ktorý dodávateľ žalovanému vrátil. Napriek vráteniu preplatku a existencii opravného vyúčtovania sa žalovaný naďalej odvoláva na pôvodné, dnes už neplatné, vyúčtovanie spotreby, kde bol výsledkom preplatok v sume 14,76 Eur. Vznik škody v prípade neoprávneného odberu plynu je možné preukázať len s poukazom na pravidlá fungovania trhu s plynom a odkazom na príslušné právne predpisy, ktoré danú problematiku regulujú. Vznik škody je vždy priamy následok neoprávneného odberu plynu. Zemný plyn nie je individuálne určiteľnou vecou. Žalobcom prevádzkovaná distribučná sieť predstavuje potrubia o celkovej dĺžke viac ako 36000 km, do ktorej zemný plyn vstupuje z cca 18 vstupných bodov (miesta prepojenia s prepravnou sieťou, zásobníkmi a ťažobnou sieťou) a vystupuje vo viac ako 1,5 milióna bodoch predstavujúcich jednotlivé odberné miesta odberateľov k tejto distribučnej sieti pripojených. Distribučnú sieť žalobcu možno s poukazom na vyššie uvedené označiť za „nepretržite fungujúci systém“. Zemný plyn do vstupných bodov distribučnej siete dodávajú okrem žalobcu aj dodávateľia zemného plynu. Za zemný plyn, ktorý vstúpi do siete, však až do okamihu kedy tento „neprejde“ cez meradlo, ktoré má platné overenie podľa ustanovení zákona o metrologii a je nainštalované na odbernom mieste subjektu, ktorý s akýmkoľvek dodávateľom plynu uzavrel zmluvu o jeho dodávke, zodpovedá žalobca ako prevádzkovateľ tejto siete a v prípade ak dôjde úniku plynu zo siete (či už v dôsledku neoprávneného odberu plynu alebo inej mimoriadnej udalosti), je žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete povinný potrebné množstvo plynu do siete doplniť, aby tak zabezpečil jej riadne fungovanie. Týmto spôsobom vznikne žalobcovi ako distribútorovi plynu škoda vždy, keď dôjde k neoprávnenému odberu. Vznik tejto škody je následkom princípov fungovania trhu s plynom, ktorý reguluje viacero právnych predpisov. Žalobca ho nedokáže preukázať inak ako len reálne s poukazom na relevantnú právnu úpravu a judikatúru, ktorá túto problematiku do detailu preskúmala pred vydaním rozhodnutia. Poukaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 45/2019, sp. zn. 5Obdo/32/2018, rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/65/2018, sp. zn. 31Cob/40/2017, sp. zn. 23Co/92/2019. nesúhlasí s právnym názorom súdu, že k zníženiu „škody“ nepristúpil aj z toho dôvodu, pretože Žalovaný ignoroval povinnosť doložiť do spisu daňové priznania za rok 2018 až 2020, doklady o mesačných výdavkoch na bývanie, prípadne náklady spojené so zdravotným stavom. Aj, keď chcel okresný súd znížiť uplatnenú škodu, nemohol tak spraviť hlavne s poukazom na to, že žalovaný v tejto súvislosti súdu nepredložil žiadne dokumenty, na ktorých predloženie bol vyzvaný. Pracovníkom sprístupnila odberné miesto žalovaného priamo dcéra žalovaného, ktorá bola prítomná počas celej vykonávanej kontroly. Ak bol pracovníkom žalobcu opakovane odmietnutý prístup k meradlu, ktoré je súčasťou plynovej siete vo vlastníctve žalobcu, boli by pracovníci oprávnení domáhať sa prístupu k meradlu za účasti polície. Tento postup však nebolo nutné realizovať, nakoľko im vstup na pozemok umožnila dcéra žalovaného, ktorá pracovníkov počas kontroly meradla sprevádzala. Pokiaľ teda kontrola a demontáž meradla prebehla týmto spôsobom, bola plne legítimná. Znalec je nezávislou osobou, ktorá vykonáva znaleckú činnosť regulovanú príslušnými právnymi predpismi. Znalec zodpovedá za riadny výkon znaleckej činnosti a to dokonca aj v trestnoprávnej rovine. Pokiaľ má žalovaný za to, že znalec je zaujatý, mal to namietať v konaní pred okresným súdom. Taktiež mohol navrhnúť realizáciu kontrolného znaleckého posudku, nakoľko sporné plomby zaistené z jeho meradla sú doposiaľ archivované a taktiež overovacie stredisko disponuje potrebným porovnávacím materiálom. Znalecké posudky pre žalobcu vyhotovuje okrem znalca Ing. Petra Leška aj znalec Ing. Miroslav Ondrejka, nakoľko len títo dvaja znalci sú zapísaní ako znalci pre odvetvie mechanoskopie.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na

verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné a preto postupom podľa § 387 CSP napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobe vyhovel (uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.986,97 Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.986,97 Eur od 8.3.2019 do zaplataenia), II. výrokom rozhodol o nároku na náhradu trov konania, s odôvodnením preukázania škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu.

15. Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľa) dôvod nesúhlasíť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaniach (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

16. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností pre posúdenie dôvodnosti žalobného návrhu na priznanie náhrady škody. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s čl. 15 a § 191 ods. 1 CSP podľa odvolacieho súdu dospel aj k správnym skutkovým záverom, na vec aplikoval prislúchajúce zákonné ustanovenia a na ich základe vyvodil aj správne právne závery a dôvody, ktoré ho viedli k vyhovaniu žalobe aj dostatočne, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP vysvetlil, pričom sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj s relevantnými argumentmi sporových strán.

17. Podanou žalobou sa žalobca domáha voči žalovanému zaplataenia náhrady škody, ktorú mu mal spôsobiť žalovaný neoprávneným odberom zemného plynu, keď v rozhodnom období (19.11.2017 do 3.10.2018) na danom odbernom mieste odoberal zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čím podľa žalobcu došlo k naplneniu skutkovej podstaty neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Žalovaná suma bola žalobcom vyčíslená v súlade s vyhláškou MH SR č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu vo výške 4.986,97 Eur fakturovanej žalovanému faktúrou č. 99000317697 zo dňa 21.2.2019. Porušenie zabezpečenia (zabezpečovacích prvkov) proti neoprávnenej manipulácii (plomby), v tomto prípade spornosť odtlačkov čelustí plombovacích klieští a kontrolných odtlačkov (ktoré neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja), žalobca preukazoval znaleckým posudkom číslo 102/PL-2019 znalca z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia, Ing. Petra Lešku.

18. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

19. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku, na ktorý je poukázané v odvolaní, je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 132 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 (akt. § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016), podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zoberal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývajú,

alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu.

20. Prioritnou odvolacou námietkou žalovaného bolo nenaplnenie jeho zodpovednosti za škodu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, ktorú mal spôsobiť tým, že na meradle, prostredníctvom ktorého odoberal plyn v rozhodnom období (19.11.2017 do 3.10.2018), bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

21. Podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

22. Podľa § 82 ods. 3 zákona o energetike, ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

23. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určený meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

24. Pre naplnenie zodpovednosti za škodu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike (pozn.: zodpovednostný vzťah za neoprávnený odber plynu podľa § 82 zákona o energetike preskúmal aj Ústavný súd SR a v náleze sp. zn. III.ÚS 114/2020 zo dňa 9. marca 2021 konštatoval, že ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) prvej anliney zákona o energetike, z ktorého nevyplýva potreba žiadneho pričinenia odberateľa na protiprávnom stave, dokonca ani jeho vedomosť o takomto protiprávnom stave, čo podporuje následne aj § 82 ods. 4 zákona o energetike, a napriek tomu konštruje objektívnu zodpovednosť za neoprávnený odber, teda bez ohľadu na to, či odberateľ vedel alebo nevedel o tejto skutočnosti, je súladné s Ústavou SR a jej princípmi a neporušuje základné práva a slobody subjektov zaručené ústavou, nakoľko závery o objektívnej zodpovednosti odberateľa za neoprávnený odber, ktorý je meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, sú odôvodnené a vychádzajú z vedeckého prístupu k zákonnému textu /opierajú sa o výklad gramatický a teleologický/) postačuje, ak je preukázané, že došlo k neoprávnenému zásahu do určeného meradla, a že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom takéhoto meradla. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t. j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu vrátane ušlého zisku. Protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákona o energetike (§ 82 ods. 1 písm. d)) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu, ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii a tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody. Odvolací súd má za to, že v prejednávanej veci bolo preukázané splnenie všetkých troch predpokladov

zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorými sú protiprávny úkon žalovaného, vznik škody žalobcu a kauzálny nexus, t.j. príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu a vznikom škody. Protiprávnym úkonom žalovaného je v danom prípade neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Podmienka vzniku škody bola splnená vzhľadom na skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, pričom výška škody bola určená v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike v spojení s § 1 ods. 1 vyhlášky č. 449/2012 Z. z. Splnený bol i tretí predpoklad zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorým je príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody, nakoľko tým, že plyn bol odoberaný meradlom s porušeným zabezpečením, žalobcovi vznikla škoda. S ohľadom na uvedené neobstojí námietka žalovaného označená v odseku 20, pričom okresný súd sa s predpokladmi zodpovednosti žalovaného zaoberal v odseku 38 až 40, na ktoré odkazuje aj odvolací súd.

25. Žalovaný namietal, že okresný súd sa nezaoberal skutočnosťou, že na základe riadnych úhrad zálohových platieb v období od 19.11.2017 do 18.11.2018, t. j. v období prekryvajúce obdobie údajného „neoprávneného odberu plynu“ bola žalovanému zaslaná vyúčtovacia faktúra s preplatom 14,76 Eur. Zároveň, že v konaní žalobca nepreukázal zníženie jeho majetku vo výške žalovaného nároku.

26. Odvolací súd s ohľadom na námietku v odseku 25 s ktorou sa nestotožňuje, uvádza, že škoda vznikla (vid' bod 55 nálezu ÚS SR III.ÚS 114/2020: „Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že aj vyčíslenie výšky škody podľa vyhlášky vyžaduje najskôr preukázanie toho, že škoda vôbec vznikla.“) žalobcovi, ako prevádzkovateľovi distribučnej siete tým, že plyn, ktorý bol reálne odobraný zo siete na odbernom mieste žalovaného, ktorý v sieti chýba, musel dodať na vlastné náklady žalobca a nemohol ho vyúčtovať konkrétnemu dodávateľovi, čím je daná aj kauzalita medzi porušením zabezpečenia pred neoprávnenou manipuláciou a vznikom škody. Škoda nevzniká žalobcovi len samotným odoberaním plynu na danom odbernom mieste, pretože ak by bolo určené meradlo neporušené, bolo by takto odoberaný plyn možné merať a následne vyúčtovať príslušnému dodávateľovi a následne odberateľovi, avšak tým, že zabezpečenie pred neoprávnenou manipuláciou na určenom meradle bolo porušené, nebolo možné množstvo plynu dodávaného do odberného miesta zákonom zodpovedajúcim spôsobom merať. Žalobca, ako prevádzkovateľ distribučnej siete tak nemal možnosť náklady na odobratý plyn vyúčtovať príslušnému dodávateľovi a náklady naň musel znášať sám. Uvedený stav existuje objektívne, od okamihu, kedy došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle, od tohto okamihu sa odber stáva neoprávneným v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike a týmto spôsobom vzniká škoda žalobcovi, ako prevádzkovateľovi siete. Vzhľadom k tomu, že uvedené porušenie nemusí byť po určitý čas zistené, prevádzkovateľ distribučnej siete nemusí mať po určitý čas vedomosť o neoprávnenom odbere; naopak, po určitý čas môže dokonca na základe (objektívne nepoužiteľných) údajov z určeného meradla vykonávať vyúčtovanie spotreby pre dodávateľa a odberateľa. Takéto „vyúčtovanie“ však nementí nič na tom, že tu existuje protiprávny stav, ktorý spôsobuje prevádzkovateľovi škodu, preto po zistení, že odber je neoprávnený, by malo dôjsť k navráteniu do pôvodného stavu všetkých právnych vzťahov, až do okamihu, kedy k porušeniu došlo, teda v podstate do okamihu, kedy naposledy mal plynomer preukázateľne riadne zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Prevádzkovateľ distribučnej siete musí vrátiť všetky plnenia dodávateľovi, dodávateľ odberateľovi a následne prevádzkovateľ celú škodu vyúčtovať odberateľovi. To ale neznamená, že škoda vznikla v tomto okamihu; práve naopak, v tomto okamihu bola len zistená, vznikala však po celý čas neoprávneného odberu od okamihu porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a toto porušenie tak bolo príčinou jej vzniku. Práve preto, aby sa zabránilo praktickým komplikáciám spojeným s takýmto navracaním vzájomných vzťahov do pôvodného stavu za celé trvanie neoprávneného odberu, ustanovenie § 1 ods. 9 vyhlášky č. 449/2012 Z. z. obmedzuje toto obdobie na maximálne dvanásť mesiacov spätne. Zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že žalovaný v rozhodnom období t.j. od 19.11.2017 do 3.10.2018 odberal plyn od dodávateľa SPP, a.s., ktorý mu pôvodne vystavil a vyúčtoval spotrebu 8456098787 (preplatok 14,76 Eur) a následne po zistení neoprávneného odberu ju korigoval opravnou faktúrou č. 8456098787 zo dňa 21.3.2019 so spotrebou 0 m³, s preplatom 1.038,85 Eur. Pričom aj faktúrou zo dňa 22.11.2018, ktorou bol žalovanému vyúčtovaný preplatok 14,76 Eur sa okresný súd zaoberal v odseku 13 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalovaným odobratý plyn v rozhodnom období predstavoval škodu na strane žalobcu, ako prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorej výšku však nebolo možné určiť na základe objektívnych skutočností, preto sa na výpočet množstva neoprávnene odobraného plynu správne uplatnil vykonávací predpis, a to vyhláška č. 449/2012 Z. z., ktorá bola vydaná na

základe splnomocňujúceho ustanovenia § 95 ods. 1 písm. l) zákona o energetike. Na zdôraznenie vyššie uvedeného je potrebné uviesť, že takto určená výška škody nie je v rozpore s právnym názorom vysloveným v náleze ÚS SR III. ÚS 114/2020 (bod 55 cit. nálezu: „Z logiky veci potom vyplýva, že aj náhradný spôsob určenia výšky škody sa má čo najviac blížiť k náhrade len skutočne vzniknutej škody. Preto aj v prípadoch určovania výšky škody podľa vyhlášky treba preukázať rozhodujúce okolnosti, z ktorých bude vyplývať predpokladaná škoda. Podľa uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 137/2018 zo 14. februára 2018 „uplatnenie občianskoprávneho inštitútu náhrady škody je založené na náhrade skutočnej škody, keďže náhrada škody plní kompenzačnú, a nie sankčnú funkciu“. Ak by sa nahrádzala fiktívna škoda vypočítaná podľa vzorca bez ohľadu na skutkové okolnosti, došlo by k vychýleniu zo spravodlivej rovnováhy medzi legitímnym záujmom PDS na náhrade skutočnej škody a ochrane distribučnej siete a zásahom do majetkových práv neoprávneného odberateľa, ktorý by sa tak stal už zásahom neprimeraným. Pri posudzovaní tejto spravodlivej rovnováhy je nutné vychádzať z toho, že občianskoprávny inštitút náhrady škody plní funkciu kompenzačnú a preventívnu a výška škody nemôže byť akousi nadkompenzáciou poškodeného, či dokonca sankciou neoprávneného odberateľa za neoprávnený odber (podobne nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. I. ÚS 668/15 z 11. augusta 2015 a č. k. Pl. ÚS 29/13 z 1. apríla 2014). V rámci občianskoprávnej zodpovednosti je nutné hradiť skutočnú škodu, teda ujmu na majetku poškodeného, a túto preto treba zisťovať.“). Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnené odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle ustanovenia § 19 zákona o metrologii, je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný (jednoznačný) údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka). Objektívnym a spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 zákona o energetike predpokladá, t. j. podkladom na základe ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t. j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu. V predmetnej veci pre náhradu škody boli aplikované ustanovenia, ktoré vyplynuli zo zákona o energetike i z ďalej vyššie uvedených všeobecne záväzných právnych úprav, na základe ktorých došlo k odôvodnenému záveru o výške škody, ktorá bola žalobcovi priznaná (pričom žalobca výšku vyčíslenia žalovanej sumy v konaní nespochybnil - § 151 CSP).

27. Žalovaný namietal, že obsah znaleckého posudku znalca Ing. Petra Leška č. 102/PL-2019 nepreukazuje technickú možnosť realizovať neoprávnený odber prostredníctvom demontovaného meradla a to vzhľadom na konštatovanie znalca v ňom, že: „nezistil som poškodenie ako ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla“, „...môžem s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote...“.

28. Ohľadom súkromného znaleckého posudku predloženého žalobcom ako dôkazu súdom prvej inštancie odvolací súd poukazuje na odsek 11 odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd dopĺňa, že znalecký posudok (číslo 102/PL-2019/13.2.2019 znalca z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia, H. D. B.) bol preložený žalobcom, pričom bol doručený aj žalovanému, ktorý mal možnosť sa s ním oboznámiť, vyjadriť sa k nemu, čo v konečnom dôsledku aj využil a to už v podanom odpore (na čl. 89), keď uviedol identickú námietku (ako v odvolaní) označenú v odseku 26. Odvolací súd konštatuje, že žalobcom predložený znalecký posudok podľa odvolacieho súdu spĺňa náležitosti súkromného znaleckého posudku podľa § 209 CSP. Predmetný znalecký posudok si žalobca nechal vyhotoviť na svoju objednávku pred začatím konania vo veci samej. Účelom novej právnej úpravy (§ 209 ods. 1 a 2 CSP) je, aby bolo možné aj v sporovom konaní hodnotiť znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd, ako znalecký posudok podľa § 208 CSP. Procesný postup pri vykonávaní takéhoto súkromného znaleckého posudku je potom rovnaký ako pri znaleckom posudku súdom ustanoveného znalca, takéhoto znalca možno potom v konaní vypočúť, či konfrontovať

ho s iným znalcom. Znalecký posudok všeobecne vrátane súkromného znaleckého posudku musí spĺňať náležitosti ust. § 17 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tiež „zákon o znalcoch“), musí teda obsahovať aj znaleckú doložku (ods. 5 cit. ust.), ktorá je neoddeliteľnou súčasťou znaleckého posudku a obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie odboru a odvetvia, v ktorom je znalec oprávnený podávať znalecké posudky a poradové číslo úkonu znaleckej činnosti, pod ktorým je znalecký posudok zapísaný v denníku. Naproti tomu ust. § 209 ods. 2 CSP ustanovuje osobitnú náležitosť súkromného znaleckého posudku, ktorou je doložka o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku. Náležitosti znaleckého posudku sú upravené jednak v ust. § 17 zákona o znalcoch ako aj v § 209 ods. 2 CSP, pokiaľ ide o súkromný znalecký posudok. V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že v zmysle čl. 15 ods. 2 CSP, nemá žiaden dôkaz predpísanú dôkaznú silu, t. j. každý dôkaz (súkromný znalecký posudok alebo znalecký posudok) má rovnocenné postavenie a potencional presvedčivosti. Zákonnú silu (tzv. váhu) prepisuje jednotlivým dôkazom sudca, a to podľa pravidiel rozumnej a presvedčivej aplikácie princípu voľného hodnotenia dôkazov. Keďže v danej veci bol predložený súkromný znalecký posudok, jeho odborné závery nepodliehajú hodnoteniu z hľadiska ich správnosti, ale súd môže hodnotiť len presvedčivosť posudku, a to pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Pravidlá hodnotenia dôkazov spravujú teóriu voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky.

29. Vo vzťahu k namietanému znaleckému posudku odvolací súd ďalej uvádza, že zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že znalec na základe optického skúmania jednoznačne potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami tohto istého nástroja, pričom mal za to, že pravdepodobne boli vytvorené nekvalitne vytvorenými kópiami čelustí plombovacích klieští, napr. do termoplastu a pod. Optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelustami plombovacích klieští znalec zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd v súlade s právnym názorom súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že zabezpečenie meradla proti neoprávnenej manipulácii na odbernom mieste patriacemu žalovanému, bolo porušené. Pričom svoje závery zopakoval aj vo výpovedi na pojednávaní dňa 15.6.2021 (zápisnica o pojednávaní dňa 15.6.2021 na čl. 198), ktorého sa zúčastnil aj právny zástupca žalovaného, ktorý mu aj kládol otázky. Podstatný obsah výpovede znalca označil okresný súd v odseku 12 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že ak žalovaný nesúhlasil so závermi dotknutého znaleckého posudku vyhotoveného H. D. B., mal možnosť súdu predložiť súkromný znalecký posudok v zmysle § 209 CSP, čo však neurobil a len nepodložene namieta obsah a závery žalobcom predloženého znaleckého posudku. Takéto spochybnenie odborného znaleckého posudku však nemožno považovať za relevantné a opodstatnené.

30. Námietku žalovaného, že nemá žiadnu dôveru k znalcovi vzhľadom na tú skutočnosť, že nevie, kto tohto znalca vo veci poveril, aký ma vzťah k žalobcovi, aký dlhý čas pre žalobcu vykonáva znalecké posudky, poukázal na podozrenie na možnú zaujatosť takýchto znalcov vo veci vzhľadom na jeho „vzťah“ k žalobcovi, považuje odvolací súd za nový prostriedok procesnej obrany, ktorý však s poukazom na ustanovenie § 366 CSP, nemožno v odvolacom konaní použiť. Je nutné ešte poukázať na to, že žalovanému bol súkromný znalecký posudok predložený, aj k nemu vyjadril, preto muselo byť zrejmé, že znalecký posudok si dal vyhotoviť žalobca.

31. Žalovaný namieta, že nebol prítomný demontáže predmetného meradla a nemal možnosť overiť si jeho fyzický stav pred demontážou, odvolací súd poukazuje na to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že je vlastníkom nehnuteľnosti, na predmetnej odbernom mieste, v ktorej však nežije, ale žije v nej (aj) jeho dcéra (G. B.), ktorá podpísala zápis žalobcu zo dňa 3.10.2018 (čl. 19) ako aj montážny list zo dňa 3.10.2018, a ktorá svojim podpisom potvrdila, že bola pri výmene plynomera, ktorý sa nachádzal vo dvore, ako aj stav plynomera, ktorý bol odmontovaný, a následnom namontovaní (nového) plynomera, zároveň sprístupnila plynové spotrebiče, ktoré boli tiež odfotografované ako aj stav plynomera, plomba pred demontážou a po namontovaní nového plynomeru (fotodokumentácia na čl. 30-36). Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že dcéra žalobca, ani v jednom dokumente, ktorý podpísala nenamietala obsah podpisovaných listín, ani neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by spochybnili obsah ňou podpísaných listín, ani že by nesúhlasila so vstupom na predmetnú nehnuteľnosť osoby v súvislosti s kontrolou a demontážou plynomeru, pričom povinnosť žalobcu realizovať výmenu

plynomeru iba za prítomnosti vlastníka nehnuteľnosti na odbernom mieste nevyplýva zo zákonnej úpravy. Rovnako neobstojí námietka, že by žalobca nedokumentoval v akom stave bol tento plynomer demontovaný a odobratý, z ktorého by sa dalo zistiť ako vyzerala jeho plomba pred jeho demontážou, keď z obsahu spisu vyplýva, že žalobca uvedené vykonal a predložil fotodokumentáciu do spisu (čl. 30-36), a zároveň v znaleckom posudku znalec na strane 3 posudku dokumentoval stav plynomeru a plomby, ktorý mu bol predložený na skúmanie.

32. Podľa § 450 Občianskeho zákonníka z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila, prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

33. Keďže predmetom konania v danej veci bol nárok žalobcu na náhradu škody, pri rozhodovaní o ňom bol súd povinný skúmať, či sú dané zákonné predpoklady na zníženie náhrady škody podľa ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka, čo okresný súd aj urobil. Zníženie náhrady škody podľa citovaného ustanovenia prichádza do úvahy len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Či sú tieto dôvody dané, musí súd starostlivo posúdiť. Berie pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Súd teda musí hodnotiť predovšetkým okolnosti vzniku škody, najmä z toho hľadiska, či vzhľadom na okolnosti vzniku škody je spravodlivé, aby škodca nahradil škodu v plnom rozsahu. Ďalej má zhodnotiť sociálnu situáciu tak škodcu, ako aj poškodeného, a to najmä v súvislosti s tým, ako spôsobenie škody zasiahlo do sociálnej situácie poškodenej osoby, resp. ako bude postihnutá sociálna situácia škodcu, ak ho súd zaviazá nahradiť škodu v plnom rozsahu. Ak sú splnené podmienky na zníženie náhrady škody, zníženie by malo byť primerané, a to primerané zisteným dôvodom hodným osobitného zreteľa.

34. Odvolací súd konštatuje, že aj keď pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody je súd povinný vždy skúmať, či sú dané zákonné predpoklady na zníženie požadovanej náhrady škody podľa ust. § 450 Občianskeho zákonníka neznamenať to, že je z vlastnej iniciatívy povinný vyhľadávať podklady a dôvody na takéto zníženie. Pri kontradiktórnom procese je to samozrejme strana v konaní, ktorá musí poukázať na dôvody, ktoré by mohli viesť k použitiu ust. § 450 Občianskeho zákonníka a doložiť aj podklady k takémuto postupu. Z odôvodnenia odseku 43 napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd vo vzťahu k žalovanému nepristúpil k zníženiu podľa § 450 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že nebol naplnený (preukázaný) predpoklad (v zmysle označeného ustanovenia) vo vzťahu osobným a majetkovým pomerom žalovaného, a nie z dôvodu, že išlo o škodu spôsobenú úmyselne, ako to nedôvodne žalovaný namieta v odvolaní. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol na pojednávaní dňa 15.6.2021 vyzvaný na predloženie daňových priznaní (za roky 2018, 2020), dokladov o mesačných výdavkoch na bývanie, nákladoch spojených so zdravotným stavom (čo vyplýva aj z obsahu zápisnice o pojednávaní dňa 15.6.2021 na čl. 198 poznámka odvolacieho súdu), potom ako zákonná sudkyňa konštatovala možnosť zníženia výšky škody podľa § 450 Občianskeho zákonníka, na čo však žalovaný nereagoval (vôbec). Odvolací súd k uvedenému poukazuje na to, že v odvolaní žalovaný uviedol, že nie je osobou v zlej sociálnej situácii a viackrát uviedol, že je majetný (doklady požadované súdom prvej inštancie na pojednávaní dňa 15.6.2021 nepredložil). S ohľadom na uvedené nemožno súdu prvej inštancie vytknúť, že k aplikácii postupu podľa § 450 Občianskeho zákonníka v konečnom dôsledku nepristúpil, keď tak postupoval práve z dôvodu na strane žalovaného, ktorý neuniesol dôkazné bremeno ohľadom svojich osobných a majetkových pomerov (§ 132, § 149 CSP).

35. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok s použitím § 387 ods. 1 CSP, včítane správneho záväzného výroku o náhrade trov konania (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého), potvrdil, keďže odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP neboli dôvodné.

36. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalovaného odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

37. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

38. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, keďže nezistil dôvody odôvodňujúce aplikáciu § 257 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, ktorý tak má nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).